ԵԷՏԻՆՃԻ ՍԻՆԵ—ՆՈՒՄԷՐՕ—271—ՃՈՒՄԱ ԷՐԹԷՍԻ—29—ՆՈՅԵՄԲԵՐ—1858

ՄԷՇՄԱՐԻՏԱԼՑ

Իշխու Մէշմուայը Հավատիս, հէր հոգիթա ճառմառ Էրթէսի կիւնէրի տաղաթըլուճագ տրը։

Սէհէսի բէշլին օլարագ • Գայիմէ	150	ղուրուշ։
Ալթը պուլուզ քէղալիք	»	80	»
Իւչ պուլուզ քէղալիք	»	40	»
Վէ պիր Նումէրօսու • • • • • • • • • • • • • •			5 ½

Տաշքալար Իշխուն պէհէր Նումէրօսունա փօղթ ախաանէ նիլամը մուճիպինճէ իւճրէթ ալընաճաղը խասաէլթէն պէյան օլունուր։

ՀԱՅԱՏԻՍ

Իլանաթըն պէհէր սրրասը պիր սէֆալըգ 80 փարա
Լքի սէֆա իշխուն պէհէր սէֆասընա • • 60 »
Իւչ սէֆա իշխուն պէհէր սէֆասընա • • 40 »
Իւչ սէֆասան վնասէ օլսան, վէ զայէթ ուզուն իլանաթի իշխուն այրըճա բարարլըգ օլունուր։
Տաշրասան կէլէն մէքթուպ վէ իլանաթըն բօսթա մէսարիֆլէրի, կէ ծանէրէնպէրին իւզէրինէ օլսուզլուս մանալսէ պէյան օլունուր։

ՈՒՄՈՒՐՈՒ ԲՕԼԻԹԻԳԻՅԻ, ՊԷԼԷՏԻՅԻ, ՎԷ ԻԼՄԻՅԻ

ՎԷՔ ՄԷՎԱՏԸ ԾԱՓԻԱՅԸ ՍԱՅՅԻԲԷՅԻ ՄԻԹԹԱԼԻԳ ՂԱԶԷԹԱ

ԱՍԻԹԱՆԷ 29 ՆՈՅԵՄԲԵՐ

ԹԷՎՃԻՀԱԹԸ ՍԷՆԻՅԷ

— Ճիսամէ պայէթի վալիկի Համիտ շէրիֆ վալիսի սաղլըգ տէվլէթլու Ալի բաշա հազրէթլէրինէ։

— Համիտ շէրիֆ պայէթի վալիկի Ռիւզարթաթան վալիսի սաղլըգ տէվլէթլու Խալիլ Ռէամիսի բաշա հազրէթլէրինէ։

— Ռիւզարթաթան պայէթի վալիկի ճիսամէ վալիսի սաղլըգ տէվլէթլու Մահմուտ բաշա հազրէթլէրինէ։

— Նէզարէթը ճէվլէսի մալիէ միւսթէշարը Աիսաօղլու տէֆթէրտարը սաղլըգ սաստէթլու Իզիքան պէյ էֆէնտի հազրէթլէրինէ։

— Մէնճիսի մուհասէպէ բիսասէթի Ռումելի մուսարիֆիթը մուհասէպէճիսի սաղլըգ սաստէթլու Ահմէտ Էմին էֆէնտի հազրէթլէրինէ։

— Մէնճիսի մալիէ բիսասէթի Զումէլի մուսարիֆիթը մուհասէպէճիսի սաղլըգ սաստէթլու Սաադը պէյ էֆէնտի հազրէթլէրինէ։

— Խազինէյի ճէվլէսի մալիէ վարիսաթ մուհասէպէճիլիսի Աիսաօղլու վարիսաթ մուհասէպէճիսի սաղլըգ սաստէթլու Հայրի էֆէնտի հազրէթլէրինէ։

— Ջէճրիսի մուհասբլըղը Բօսթանճիսի ամիրի նազրը սաղլըգ սաստէթլու Ղալիֆ պէյ էֆէնտի հազրէթլէրինէ։

— Բօսթանճի նէզարէթի, Մալիէ քեսթիսի սաղլըգ սաստէթլու Բիզա պէյ էֆէնտիյէ։

— Մէնճիսի մուհասէպէ պաշ քիթապէթի, Մալիէ մէքթուպճիսի սաղլըգ սաստէթլու Ահմէտ պէյ էֆէնտիյէ։

— Մալիէ միւսթէշարլըղը մուավինիսի, Մէնճիսի մուհասէպէ աղասընասա սաստէթլու Մէհմէտ Մէֆթաթ էֆէնտիյէ։

— Մալիէ մէքթուպճիսի, մէքթուպի մուավինի սաղլըգ իլէթլու Խալիլ պէյ էֆէնտիյէ։

— Խազինէյի ճէվլէսի էվրաղ միւտիրիսի, Մալիէ քեսթիսի միւմէյիզի էվվէլի իլղէթլու Ղաման էֆէնտիյէ։

— Վարիսաթ մուհասէպէճիսի մուավինիսի վարիսաթ մուհասէպէսի միւմէյիզի էվվէլի իլղէթլու Օսման էֆէնտիյէ։

— Մէսարիֆաթ մուհասէպէճիսի մուավինիսի մէսարիֆաթ մուհասէպէսի միւմէյիզի էվվէլի իլղէթլու Ռզվի էֆէնտիյէ։

— Մալիէ մէքթուպճիսի մուավինիսի մէքթուպի Մալիսի օտասը Աիսաօղլու միւմէյիզի իլղէթլու Հալիմ պէյ էֆէնտիյէ։

— Սիւլէյմանիյէ գայիմագամը սաստէթլու Ալի բաշանըն գաբու քէթխիսասընը տիվանը հիւմայուն գալէմի միւհիմմէ նիւվիսանընասա իլղէթլու Ղալիպ էֆէնտիյէ։

— Տիվանիյէ գայիմագամը Միրի միրանասա սաստէթլու Շէհզալի բաշանըն գաբու քէթխիսասընը միւթէվէֆա Աղզը էֆէնտիպասա Ահմէտ պէյէ։

— Աէլայիյէ գայիմագամընը Էնեէրունը հիւմայուսէն միւխասաճ Ղէճիզ պէյ էֆէնտիյէ իհալէ վէ թէվճիհ պույրուլմուշ տրը։

ՀԱՎԱՏԻՍԱԹԸ ԵՃՆԷՊԻՅԷ

ԻՆԿԻԼԹԷՐՐԱ։ Ինկիլթէրրա Պրալիչասը հազրէթլէրինէ վէլիսի ահտը պուլունան պիրինճի մախատումլէրինէ էօհաէսինէ միրալայլըգ բայէսի թէվճիհ օլունուղզա պու տէֆա թէվարիսա իսէն զաղէթալէրսէ կէօրիւլմիւշ իսէ տէ, անճագ քէմալը սայ ու զայրէթ իլէ թահսիլի ֆընուն խլէմէք իւզրէ, եալընըզ մէղքիւր բիւթպէնին իսի մումանիէյհ ճէնապլէրինէ իհսան պույրուլմուշ։

Պրալիչայի միւշարիէյհա հազրէթլէրինին մախատումի, էսալէթլու Բրէնս Ալֆրէտ ճէնապլէրի ամէլիսթը ֆընուընը պահրիէյի տախի թահսիլ իթմէք զըմնընասա, պէշ սէնէ գաբաք սէյր ու սէյահաթ իսթէճէյինի վէ մայէթինէ պիր ֆըրգաթին սէֆինէսի թայէին օլունաուզունու պուրնան ագաէմ նուսխասէրիմիզին պիրիսինէ տէրճ իլէմիշ իսիք։ Պու տէֆա ալընան հավատիսաթի մանալինէ նազարէն, միւշարիէյհ ճէնապլէրի պիր պաչ կիւնանէն պէրիս, մէղքիւր սէյահաթը իճրա զըմնընասա Ինկիլթէրրատէն հարաքէթ պիրլէ, Մալթա բիշկէնահրնա մուվասալէթ իլէսախի, վէ անդարիսի Իզմիրի տախի զիյարէթ իսթէճէյի մէրվին տրը։

Լանդայի բահտէ Բրէնսը միւշարիէյհին բաքիպ օլսուգլարը սէֆինէ պաղի մահալսէ լէնկէրէնասընը իգամէթ իթմիշ օլուպ, Գրալիչազատէլէրինէ եագըշան սուրէթմէ ահալի թարաֆընասա իճապ իսէն թէզելինաթ վէ իհթիրամաթ իլէ գաբուլ օլունուզու Գրալիչայի միւշարիէյհա հազրէթլէրինին մէսմուլ օլարագ, Գրալիչազատէլիսինէ իթիպար օլունմայը, իսմի պահրիսէյի թահսիլ իսլէսախինէ միւքեաֆաթ օլունմագ իւզրէ, մումանիէյհ Բրէնսէ թէվճիհ պույրուլան բիւթպէյէ իթիպար օլունմասը, վէ պու ճիհէթ իլէ բիւթպէնին թահամմիւլսիզինէն թէճավուզ իհթիրամաթէ մուպաշերէթ օլունմագասան սարֆը նազար իսլէմէլէրինի էմր իւ թէնպիհ իսլէմիշ տրը։

— Հինտիսթան հագգընասա տըզգաթէ շայան հավատիսլէր եօգ տրը։ Բարատա սրբատա ուսաթ թայիֆէսինի տայրէյի իթաաթէ ճէլալ զըմնընասա պաղը հարաքէթի հարպկէյէ մուպաշերէթ օլունուզու, վէ էքսէրի ուսաթ թագըմին բէրիշանի հալէ տիւշար օլուսուզու իշխիսիլիյօր։

— Չին իլէ Ֆրանսա վէ Ինկիլթէրրա մէյանէսինէ մէշրութ մուահէտէ մուգավէլաթը իգթիղասընճա, Իսքէնտիրիյէ ճանիպինէ էսպագ Ինկիլիզ տէվլէթի գօնսօլոսու Մ. Պրուս ճէնապլէրի Չին տէվլէթինին մագարը հիւքիւմէթի օլան Ռէքին շէհրինէ սէֆիր բիւթպէսի իլէ իգամէթ իսթճէյի տէվլէթի ճանիպինէն էմր պույրուլուսու զունա մէպնի, միւշարիէյհ ճէնապլէրի մահալի մէմուրիսէթլէրինէ հարաքէթ իթմէք իւզրէ աղնմի բահ օլսուգլարը։ Վէ էնինէ մէղքիւր մուահէտէլէրին սէմէրէյի խայրիսէսի օլարագ, հէր սընըֆ Եւրուբա տէվլէթլէրի թէպաալարընա Չին արազիսինէ (հէր նէ խուսուսա մէպնի օլուբ իսէ օլսուն) իգամէթլէրինէ բուխասաթ վէրիլմիշ օլսուզունա պիտէն, Ֆրանսըզ վէ Ավստրիյի թէպաալարընան հայլըճա քէսան Չինէ աղնմէթ իթմէք իչուն, վէ օրատա թիւճարըզա մէշզուլ օլմագ զըմնընասա թէրքի վէթան խլէսալքէրի սրբատա, պիր թագըմ քէսան տախի Ինկիլիզ թիւճարանընան մահալի մէղքիւրսէ թէվաթթուն իթմէք իւզրէ թէսարիքեաթտէ պուլունուգլարը, վէ սայիր տուէլէր միսիլլու Ինկիլիզ տէվլէթի ճանիպինէն տախի մէղքիւր թիւճարանէ հայրըճա սուհուլեթ վէրիլմէսի զաղէթալէրսէ կէօրիւլմիւշ տրը։

— Ս. Կլէտսթըն ճէնապլէրինին Աստալար ահալիսինին մաթբուսպէրինի բիւյէթ զըմնընասա Գօրֆու ճէզիրէսինէ, Ինկիլիզ տէվլէթի ճանիպինէն իրսալ օլունուզունու, վէ Լօրտ Աուենիուն մէղքիւր առաբարան պաշինի Աուենան տէվլէթինէ թէսլիմ օլունմասը զըմնընասա պիր գըթա թահրիրատընին Տեյլի Նիէ— զաղէթասընա տէրճ օլունուզունու պունան էվվէլ հիքեայէ իթմէք իսի։ Պու հաֆթա թէլէգրաֆ մուխասէրատը իլէ Ս. Կլէտսթընին մէմուրիսէթի մէմուլ օլունուզու սուրէթտէ, մէմուրիյէթի աղիմէ օլմասընը աղնասընընասան պաշգա, Ս. Աուենիուն թահրիրատը ումուրու էճնէպիսէ տայրէսինտէն պիր մուավին սրը քեսաթիպի վասիթասը իլէ սրըգաթ օլունուպ, պիր Աուենանէ թէսլիմ, վէ օր տախի Տեյլի Նիէ— զաղէթասը վասիթասը իլէ նէզր իթմէրմիշ, վէ մէղքիւր թահրիրատընին տահիհ օլսուզու թէպկիրեան իթմիշ տրը։

ՖՐԱՆՍԱ։ Պիր գաչ հաֆթատան պէրիս պու ճանիպէն զուհուր իտէն հավատիսասընտէ բէք տէ տըզգաթէ շայան մէվասա պու լունմայրպ էքսէրի զաղէթալէր պաղի իքինճի վէ իւչինճի պուպէտա Ինկիլիզ զաղէթալարընին թահրիրատընընա Ֆրանսա հագգընասա տէրճ օլունան քեսալիպ հավատիսլէրին պի մասալ օլսուզունու թէպկիրեն իթմէք զըմնընասա պիր թագըմ պիզճէ սարֆը նազար օլունմայա շայան միւպահասաթ իլէ մէմուլ տուրըլար, վէ ամմուրու բէյնէլթիթէյէ բուռմի եէնի պիր վուգուաթ զուհուրի իշխիրմէմիշ տրը։

Ֆագաթ հէր նասըլ իսէ պու քեսալիպ հավատիսաթէն պաղնի Բարիստէ եայրլըպ, սոն տէֆաբի պօրասալէրտէ հայլըճա թէլաշի մուճիպ օլսուզու սրրատա, Ֆրանսա իլէ Աւսթրիա պէյնինտէ պու սրալըգ, պիր պէրուտէթ հասրլա կէլմիշ օլուպ մինասիպաթը բօլնթիգխէյէրինին միւնգաթի օլաճաղը սէօյլէնիլմէքտէ օլուպ պու կէօնա բիվայաթը քեսղիպէնին պէր թարաֆ օլմասը զըմնընասա, մահի սապրգրն 11—23 ինճի կիւնիւ Ֆրանսա ումուրու էճնէպիսէ նազարը Գոնթ Վալէվսքի ճէնապլէրի տուէլի սայիրէ մէմուրլէրինի պիր գօմիսիօնու մախսուսէյէ պիթաավէթ, Ֆրանսա տէվլէթինին պուանէտէք ճէմիի էմէլ վէ արզիւլէրի քէնտի թէպաալէրինին ասայիշ իւ բահթի օլսուգտան պաշգա, տուէլի սայիրէ իյէ օլան միւնասիպաթը տօսթանէսինտէ գաթիմ օլմագ, վէ ահվալի հազրէսինին թէպտաիւլինի հիչ պիր վագըթ մէյլ իթմէտիքլէրինի պիլ պէյան, պու հավատիսաթէն քեմիլէն պիմանալ օլսուզունու պա թահրիր տէվլէթլէրինէ իֆատէ իսլէմլէրինի թալէպ իթմէյինին իւզէրինէ, պօրատա օլան գէյլ ու գալ տախի տաղըմըշ տրը։

Անինէ Ինկիլիզ զաղէթալարը բիվայամթընատա օլարագ Ֆրանսըզըն Շիմալ թարաֆլարընտա վագը Հէլիօ ճանիպի գուրպինտէ մէվսիմի շիթայը օրատա կէչիրմէք էմրի իլէ ալթը պին նուֆուստէն իպարէթ պիր օրտունուն թէճէմմիւ իթմէսի թահրիր օլունուպ, պու սուրէթտէն տախի խասմանէ պիր հարաքէթ մէմուլ օլունմագտա իքէն, մէղքիւր օրտունուն օլ հէվալիսէ թէճէմմիւ իթմէսի Լիլ շէհրինին իսթիհքեամէրինին հէսաբի իշխուն իճապ իթմիշ օլունուզու ապնաշըլմըշ տրը։

— Հաշմէթլու Իմբրատօր հազրէթլէրի հէնիւզ Գոմբիէն ճանիպինէ սայա էյլէնճէսի իլէ մէշզուլ օլուպ, պիր գաչ կիւնանէն Բարիսէ ավուրթ իսէճէյլէրի մէրվին տրը։

— Ֆրանսանընն զիրի հիւքիւմէթի թախթընասա վագը Կուչյանա գրթասընտա Ամազան վէ Մարօնի թասրիր օլունան ջայլարընն արասընընաքի մէսաֆէսէ հայլըճա ալթուն հաֆր օլունմագտա օլսուզու պիր էյամանէն պէրիս բիվայաթ թարզընասա հիքեայէ օլունմագտա իսի, պու տէֆա թէվարրտա իսէն հավատիսաթէ նազարէն զուրթ պէնկին մասանէր օլսուզու թահդիդ օրմուշ տրը։ Պուսէպպէն նաչի մէղքիւր արազի հագգընասա Պրէզիլ տէվլէթի իլէ Ֆրանսա պէյնինտէ պիր միւնազասա զուհուր իթմիշ իսի, վէ Պրազիլ տէվլէթի օր հէվալիսէ սահիպ օրմայը թալէպ իթմէյինէ մէպնի էլ հասրլ պիր թագըմ հաբի թահրիրատը թէֆէքքիր բաէն սօղրա Ավստրիա ճանիպինտէ պուլունան պիր գրթա թահրիրատէ նազարէն Իթալիէթ մուահէտէսի էնասընընա Պրէզիլին վէ Կիւյանանընն հուզուրալէրի պէյան գըլընմըշ օրմագ իլէ, Ֆրանսանընն մէղքիւր ալթուն մասանէրի իւզէրինէ օլան հագգը թէպէյիւն իթմիշ տրը։

— Ռէզայիր հագգընասա Բրէնս Լուբօլէօն ճէնապլէրինին թէնսիպ իլէսախի թէրթիպ իւզրէ, Կիւյանանընն տախի պէլէտիսէ վէ տաքէրիսէ հիքիմէթլէրինին պիրիպիրլէրինանէն այրըլմասը օրատա թէվաթուն իթմիշ օլան Ֆրանսըզլար թարաֆընասա տէվլէթի ճանիպլէրինէ տրզ պիրլէ։ պու էմէլ վէ արզիւլէրինէ միւէսսէր օլաճագլարը մէմուլ օլունայօր։

ԱՒՍԹՐԻԱ։ Աւսթրիա իւր Ֆրանսա ամէնէթի պէյնինամէ վաւդու պուրան պէրուամէթ, պու կիւնքի նուսխամըզան Ֆրանսա գրթաբնաա իշար խղէտխիմիզ վէճՀ իլէ, բէսմէն թադվկէթ պուլմամշ, վէ սահիհ օլսուզու հարամէ տախի ամէֆի իգալէ օրաճաղը Գոնթ Վալէվքինին քէլիմաթընա կէօրէ մէմուլ իսէ ամ, մէգքիր պէրուամէթին սէպէպի ասլնսի հադգընաա Ֆրանսա զաղէթալարընաա շաւ վէճՀ իլէ թահրիր օլունմուշ ալը քի։

Միւթէվէֆա Նաբօլէոն Գոնաբարթըն հիւքիմէթի էնտաբնաա, մուամիլէյին խըզմէթինամէ պուլունուպ հաշմէթլու Ֆրանսա Իմբէրաթօրու հաղրէթլէրինին թահթա ճիւլուս խղէտքէրի վագիթէ աէյին, պէրհայաթ օլան տասքիրէ պիրէր նիշան վէրիլմէսի արզատա, պաղի Աւսթրիա թէպաղէրի պուլունան կէրէք իթալիան վէ կէրէք ասիր էիթիար ասքէրլէրէ տախի վէրիլմէսի իճապ խղէտխինամէն, պու ամֆա Աւսթրիա ամէվէթի ճանիպինամէն քէնաու թէպաղէրինին մէգքիր նիշանէրի թադընմասը մէն օլուզունա պինամէն, կէրէք միւթէվէֆա Նաբօլէոն Գոնաբարթ վէ կէրէք շիմալի Ֆրանսա Իմբէրաթօրու հաղրէթլէրինէ վաճիպ օլան բայէթամ նօգսան օլուճուզունան Ֆրանսա ամէվէթի ճանիպինամէն թարգնամ մաթլուպ իլէ պու քէյֆիյէթին թահգիգի սիւալ օլունմուշ ալը։

Էքսէրի զաղէթալար պու հավատիսին քէսգին օլուզունու պէյան իթմիշլէր իսէ, վէ Աւսթրիա հիւքիմէթի թահթընաա վագը սախր արազլամէ պու քէյֆիյէթ վուգու պուլմուզու քէսգինլիթ վէ հէրգէս գէլմէսի նէտիճէսինդէ պիր իֆթիրա վէ հէրգէս գէլմէսի նէտիճէսինդէ պիր իֆթիրա գէրէք օլմասը ալնաճաղը պաղի թահրիրաթ բիվայաթընան մանգնուն ալը, ֆագաթ էնջումէնլէրէ քիմլերէ թէվճիհ պուրլամաղը հէնիւզ նամալում ալը։

ՍՊԱՆԻԱ։ Սպանիա ամէվէթի պահրիսէ նազիրը Մ. Գէզաաս մէճլիսին բուխամէճընը թահսիլ իթմէքսիզին իքի ամէթ պահրիսէ մէմուրլարընին բիւթպէլէրինի զամմ իթմիշ օլմադ հասէպի իլէ, մանմայիլէյին պու հաբաքէթինամէն ճէնէրալ Օսմնէլ ամէմի խօշնութխէթինի պէյան խէրէք խմթիֆասընը արզ իթմիշ իսէ ամ։ հաշմէթլու գրալիչա հաղրէթլէրի ճանիպինամէն գապուլ օլունմասընընին իւզէրինէ, Մ. Գէզաասընին խմթիֆա իթմէսի իլէ, մուվագգամէն պահրիսէ նէզարէթի ճէնէրալ Օսմնէլ Լօստէսինէ իհտալէ օլունմուշ ալը։

Մէգսիգօ ճանիպինէ իրսալ օլունան ասնանմասան հէնիւզ պիր հավասխ զուհր իթմէմիշ ալը, վէ Մէքսիգէ հիւքիմասընը իւզ Բիֆ գապիէսինամէն սուլայը Սպանեօլար պէնինամէ վուգու պուլան պէրուամէթ հէնիւզ մէն օլմամըշ ալը։

ԻԹԱԼԻԱ։ Աւսթրիա ամէվէթի հիւքիմէթի թահթընաա վագը Իթալիա գրթասընաա հէր նէ գատար Բրէնս Մագսիմիլիէն վասիթասը իւզ պաղի թէպիլամ ահալինին խօշնուդթիէթինի մուճիպ օլմուշ ալը իսէ ամ, եինէ գալըպէրի քեամիլէն բապթ իւ պէնա օլմայաճաղընը վէ հէր վագթ սէրպէսթիէթ թարաֆտարլարընին իսահիրի թէնէ զգիւլ պուլմայաճաղընը թայմըշ վէ ասիր զաղէթալար էֆքէարընա թաթպիգէն, պունատան պիր գաչ մահ ագամէմ շըգարըլան նուսխալէրիմիզին պիրիսինամէ թահրիր օլունմուշ ալը։ Էքսէրի վուգու պուլաուզու կիպի, պա խուսուս Իթալիա հադգընաա, պու կէօնա հավասխէր պիր գաչ կիւն սիւրիւպ, պիր տախի եատ օլունմազ։ Գու ամֆա զուհուր իսէն հավասխէր հադգընաա տախի պաղի զաղէթալէր եինէ պու էֆքէարաա խոսէրամ, ֆագաթ հայլազա թէքլաշի մուճիպ օլուզուզու, վէ պու խօշնութխէթինամէն հասըլ օլան խահիշ Լօմպարաօ Վէնէթօ էյալէթինամէ գալմայըպ, Իթալիանընը սայը թարաֆլարընա տախի սիրայէթ իթմիշ ալը։

Էքսէրի պու արալըգ Լօմպարիա էյալէթինին խօշնութսուզուզու Աւսթրիա ամէվէթինին միւճատամէն թէտավիլ իթմէքամէ օլան մէսքիւքամէն, վէ կէրէք պու խուսուսա վէ կէրէք սայը խուսուսա ավզ ուիթալէրինամէ կէլէն սէքթէմամէն զուհուր իթմիշ ալը։ Ավզուիթաճա օլան պու միսիլիս միւշքիլատամէն նաշի քիմսէ կիւնեհնամամէ սէյինին եատայէ գատը օլմայըպ, պու արալըգ էն միւթէպէկէր տատ օլունան թիւճճարին իմզալարը հագգընաա, սէյունէլէրինի վագթինամէ գուրթարամասըգլարը իչիւն բրօթէսթօ ալունասուզու իչիւնիլսօր։ Վէ Աւսթրիա ամէվէթի ճանիպինամէն մէքիքամէթին պու հալինամէ պիր նիզամ վէրիլմէյի Միլանօ զաղէթասը թահրիրինամէ նազարէն մէմուլ օլունույօրսա տա, պու սուրէթամէն տիւշար օլաուգլարը միւշքիլատ պէրմարաֆ օլատախ, էֆքիարլէրին թէպիլ օլմասը մէմուլսէն խարիճ տիր։

Աւսթրիա ամէվէթի մէմուրլէրինին ահվալի թարիֆ օլունուզու սըրատա, պաղէն մուճիպ օլմայան էերլէրամէ զլյատամէ չէպիտանամէ մուամիլէ իթմէքլէրի, վէ Վէնէտիկամէ հայլազա խանէլէրի անսրզին պատատգլար, վէ հայլազա քեսանը տիզ ու կիրիֆէթ իթմէքլէրի, վէ անգարիպ սէքիզպին նէֆէր Խրըսթամ ասքիրինին Միլանօյը հրգզ իթմէք իչիւն Իթալիայա կէօնէրիլէճէյի մէրմի տիր։

— Խամա ամէվէթինամէ տախի հայլազա քեսանին թարիֆի իսեանամէ մուպաշրէթ խղէտխի իշլիտիլիպ, Ընդօնա, Նէպլ, Մաշլրաթա վէ օլ հէվալինամէ վագը սայրը շէհիրլէրամէ հիքիմէթ թարաֆընանան զլյատէսի իլէ տրգդամ օլունմասը էմր պույրուլուզունա պինամէն, իթթիֆաղընը բէյնէսի օլանլէր ամէրտամ տիզ պիրլէ հաբիսէ իրգա օլունմուշտար ալը։

1848 սէնէսի միւսասիսինամէ վուգու պուլան իթթիֆաղատէն պէրիս հայլազա Ֆրանսըզ ասքէրինին Խամճանիպինամէ իրգամէթ իթմէքլէրի Թայմրզ զաղէթասընընա պու անէմէք զէֆքի մուճիպ աաա օլունմուշ ալը, ֆագաթ պու հավասիպէրին իւզէրինէ Ֆրանսըզ լըրը օրաաա իրգամէթինի մանգլուպ իսիւպ, հավատա օնլարը Իթալիաան էֆքիրմէսի իթթիֆաղը գուվվէթ քէսպ իթմէսինէ պիր վէսիլէ օլաճաղընը բիլմէյէ իսէյօր։

— Հաշմէթլու Նաբօլ Գրալը հաղրէթլէրինին էքսէրի իրզմէթինամէ պուլունան ասքէր Օվիէրիի օլաուզու վէ միւշարիէյէ հաղրէթլէրինին վէ պունարա զլյատէսի իլէ էճիլէթ իթմէսի ամմէնին մայիւմիւ օլուպ պու էֆքա էէնիսէն Օվիէրիէն ասքէր թօփլամագ միւրաաը իլէ Օվիէրի մէմալիքինէ պիր գաչ մէմուր իրսալ կիլմիշ տիր։ ֆագաթ Օվիէրի միւճթէմասը կէրէք քէնաու թէպաղէրինին թէրքի վէ թան կէրէք Նաբօլի իրզմէթինամէ պուլունմասընա պունատան պէյլի բաղի օլմայըպ իրսալ պույրուլան մէմուրլէր պաղը էյալէթլէրաէն տուր օրուգլարը հալամ Պաէն մէմլէքէթինէ պիր վէսիլէ օլմադ էտէրէք ասքէրի մուճիպ գօմիսսիօնու մէզքիւրամէ պուլունմադ իւզրէ ատէսի աղանին օն ալթընչը թէնղիլի, վէ պունատան պէօյլէ մէճլիսի մուհասէպէյէ մէճլիսի Մալիյէ վէ գօմիսսիօնու մէզքիւրէ տախի մէճլիսի մուհասէպէ թէսմիյէ օլունուպ, մէսալիհ վագտաէրինին տախի օնա կէօրէ թէֆրիգ վէ թահսիսի խուսուսի պէյն էլ վիւքէլա գարարկիր օլմարագ, պիլ խսթիզան միւթալէպէ վէ շէրէֆսուզուր պույրուլան էմր ու ֆէրման հաղրէթի Շահինշահի միւճիպինճէ իգթիզասի խֆա օլունմուշ ալը։

Թագէդր Վէգայէ։

— Իսքենտէրիյէ ճանիպինամէն շաւ վէճՀ իլէ թահրիր օլունմուշ ալը քի։

Կապարի նամ վաքօր վասիթասը իլէ Ռիսատ ճանիպինամէն ալընան հավասիպէրէ նազարէն, Ռիսատ վագտասընին բէյիսէրինի ասլ պիրէր, ճէզայէրինի թէրթիպ իթմէք վէ օրատա մուգիմ Աւրոբա ամէվէթի թէպաղլարընին մանթաղպէրինէ բայէթ էթմէք զամանընա, Ֆրանսըզ վէ Ինգիլիզ ամէվէթլէրի ճանիպինամէն գօմիսսիօնու պունատան Մ. Բուլէն վէ Սաղամթիյէ իճրայի մէմուրիյէթլէրինէ մուպաշրէթ իթմիշլէր ալը։ վէ էվվէլ էմիրամէ Հիճազ վալիսի ամվլէթլու Նամիգ բաշա վասիթասը իլէ Ռիսատ թիւճճարը միւթէպէրանընան ան իքի քիշի վէ օրանին հաքիմինի ալը ու կիրիֆէթ իթմիշլէր ալը։ Մէրատ մէզվամին Ռիսատ վագտասընին ամպէպի ասլսը օլաուգլարը օլ էմնատամ Ֆրանսըզ գօնսօլօսխանէսի մէմուրու պուլունան Մ. Իմբրահիմ վասիթասը իլէ գօմիսսէրլէրին վէ մուամիլէյի բաշանին մանիմ մէվ օլարագ, պիր կիւն մէրուամուն թիւճճարան իլէ հաքիմ։ Նամիգ բաշա թարաֆընանան զլյատէթէ տավէթ օլունուպ, թամամ պիթթիքան ասզրա պիր գաչ կիւն միսաֆիրէթ թարզնասա քէնաու խանէսինամէ իգամէթ իթմէքլէրինին թաւէպ վէ իճապ իսէն էշեպլէրինին խանէլէրինամէն կէթիրթմէքլէրինի էմր իթմէքինին իւզէրինէ, թասճիպ վէ հայրան հաղրէ մահպասա օլուգլարընը ֆէհմ իթմիշլէր ալը։

Մէրատ մէզվամին պու թարիգ իլէ ավզ ու կիրիֆէթ օլունմասը, Ռիսատ ահալիսինին իւզէրինէ նէ ատրէճէ սիւրիւնէթ թէյսիր իթմէյինի օգույանին և ֆքէարընա հավալէ իսէրիզ։

— Մուախխարէն Թրապուզան թաւիգի իլէ վարիա օլան մուխապրամէ նազարէն, մահի սապրգին իսթիսասընընա Անաբատան 6 սաաթ մէսաֆէսէ վագը պիր գալէսէ Սօսիօֆ ասքէրի մուհաֆազա օլմուշ իքէն, Սէֆէր բաշանին մախասուսի Իպրահիմ բաշա, մայէթինամէ պուլունան Զէրքէպէլէր իլէ մէզքիւր գալէյէ հիճիմ իթմիշ։ Սօսիօֆ ասքէրի անճագ իքի եիւզ նէֆէրամէն իպարէթ օլաբ, հէր նէ գատար մուգավէմէթ իթմիշլէր իսէ ամ, միւշկիլ ասքէրի զլյատէ օլմագ հասէպի իլէ գալէյի թէրք պիրլէ ֆիրարէ եիւզ թութարագ, գալէ ատրունինամէ մէվճուտ միւհիմմաթ վէ էսլահայը Իպրահիմ բաշանին ասքէրի զաղթ իթմիշլէր ալը։

— Էթինա սէֆիրի սատատէթլու Հալիլպէյ հաղրէթլէրինէ հաշմէթլու Պավիէրա գրալը ճանիպինամէն Սէն Միշէլ Ղրան գօրսօնու իհսան պույրուլմուշ ալը։

— Գրրըմ վագտասը էնտասընամէ մէշհուր օլան Սմիրալ Լայնս, մահի հարին օնունճու կիւնիւ Իրլանտասա վէ ֆաթ իթմիշ ալը։

— Իսպագ ամէվէթլու Մէհէմմէտ Հաֆըզ բաշա հաղրէթլէրինէ Սէլանիկ վալիսի թէվճիհ պույրուլմուշ գօմիսսիօնու մէզքիւրամէ պուլունմադ իւզրէ ատէսի աղանին օն ալթընչը թէնղիլի, վէ պունատան պէօյլէ մէճլիսի մուհասէպէյէ մէճլիսի Մալիյէ վէ գօմիսսիօնու մէզքիւրէ տախի մէճլիսի մուհասէպէ թէսմիյէ օլունուպ, մէսալիհ վագտաէրինին տախի օնա կէօրէ թէֆրիգ վէ թահսիսի խուսուսի պէյն էլ վիւքէլա գարարկիր օլմարագ, պիլ խսթիզան միւթալէպէ վէ շէրէֆսուզուր պույրուլան էմր ու ֆէրման հաղրէթի Շահինշահի միւճիպինճէ իգթիզասի խֆա օլունմուշ ալը։

Թագէդր Վէգայէ։

— Իսքենտէրիյէ ճանիպինամէն շաւ վէճՀ իլէ թահրիր օլունմուշ ալը քի։

Կապարի նամ վաքօր վասիթասը իլէ Ռիսատ ճանիպինամէն ալընան հավասիպէրէ նազարէն, Ռիսատ վագտասընին բէյիսէրինի ասլ պիրէր, ճէզայէրինի թէրթիպ իթմէք զամանընա, Ֆրանսըզ վէ Ինգիլիզ ամէվէթլէրի ճանիպինամէն գօմիսսիօնու պունատան Մ. Բուլէն վէ Սաղամթիյէ իճրայի մէմուրիյէթլէրինէ մուպաշրէթ իթմիշլէր ալը։ վէ էվվէլ էմիրամէ Հիճազ վալիսի ամվլէթլու Նամիգ բաշա վասիթասը իլէ Ռիսատ թիւճճարը միւթէպէրանընան ան իքի քիշի վէ օրանին հաքիմինի ալը ու կիրիֆէթ իթմիշլէր ալը։ Մէրատ մէզվամին Ռիսատ վագտասընին ամպէպի ասլսը օլաուգլարը օլ էմնատամ Ֆրանսըզ գօնսօլօսխանէսի մէմուրու պուլունան Մ. Իմբրահիմ վասիթասը իլէ գօմիսսէրլէրին վէ մուամիլէյի բաշանին մանիմ մէվ օլարագ, պիր կիւն մէրուամուն թիւճճարան իլէ հաքիմ։ Նամիգ բաշա թարաֆընանան զլյատէթէ տավէթ օլունուպ, թամամ պիթթիքան ասզրա պիր գաչ կիւն միսաֆիրէթ թարզնասա քէնաու խանէսինամէ իգամէթ իթմէքլէրինին թաւէպ վէ իճապ իսէն էշեպլէրինամէն կէթիրթմէքլէրինի էմր իթմէքինին իւզէրինէ, թասճիպ վէ հայրան հաղրէ մահպասա օլուգլարընը ֆէհմ իթմիշլէր ալը։

Մէրատ մէզվամին պու թարիգ իլէ ավզ ու կիրիֆէթ օլունմասը, Ռիսատ ահալիսինին իւզէրինէ նէ ատրէճէ սիւրիւնէթ թէյսիր իթմէյինի օգույանին և ֆքէարընա հավալէ իսէրիզ։

— Մուախխարէն Թրապուզան թաւիգի իլէ վարիա օլան մուխապրամէ նազարէն, մահի սապրգին իսթիսասընընա Անաբատան 6 սաաթ մէսաֆէսէ վագը պիր գալէսէ Սօսիօֆ ասքէրի մուհաֆազա օլմուշ իքէն, Սէֆէր բաշանին մախասուսի Իպրահիմ բաշա, մայէթինամէ պուլունան Զէրքէպէլէր իլէ մէզքիւր գալէյէ հիճիմ իթմիշ։ Սօսիօֆ ասքէրի անճագ իքի եիւզ նէֆէրամէն իպարէթ օլաբ, հէր նէ գատար մուգավէմէթ իթմիշլէր իսէ ամ, միւշկիլ ասքէրի զլյատէ օլմագ հասէպի իլէ գալէյի թէրք պիրլէ ֆիրարէ եիւզ թութարագ, գալէ ատրունինամէ մէվճուտ միւհիմմաթ վէ էսլահայը Իպրահիմ բաշանին ասքէրի զաղթ իթմիշլէր ալը։

— Էթինա սէֆիրի սատատէթլու Հալիլպէյ հաղրէթլէրինէ հաշմէթլու Պավիէրա գրալը ճանիպինամէն Սէն Միշէլ Ղրան գօրսօնու իհսան պույրուլմուշ ալը։

— Գրրըմ վագտասը էնտասընամէ մէշհուր օլան Սմիրալ Լայնս, մահի հարին օնունճու կիւնիւ Իրլանտասա վէ ֆաթ իթմիշ ալը։

— Իսպագ ամէվէթլու Մէհէմմէտ Հաֆըզ բաշա հաղրէթլէրինէ Սէլանիկ վալիսի թէվճիհ պույրուլմուշ

ՀԱՎԱՏԻՍԱԹԸ ՄԻԹԹԵՆԵՎԻ

Իթթիֆաղ օլունան ուսուլի թաթիլսի իլէ թիլասընճա, Մէճլիսի մուհասէպէյի Պալիյէ ալասը հագգընաա տախի պիր հատա թայէրինի լըպրմ կէլմիշ, վէ մէճլիսի մէզքիւրուն վէզիֆէսի Խաղինէյի ճէլիկէյէ ախա վէ հիսապէ տայիր օլան մէսալհ վէ տավնէնին բույէթինամէն վէ պիր նէվ տախի թահսիլաթ մատաէ միւթէնասիպ հատաբնաան իպարէթ օլարագ, պիր վագիթամէն պէրու մախասուս թահսիլաթ գօմիսսիօնու թէհզիքիլ իլէ ազանին պիր թագըմը տախի օրայա տէվամ իթմէքամէ պուլունմուշ օլուզունա պինամէն, պունուն քէմաքեան իպդասլէ ազանին նրոֆի մէճլիսի մուհասէպէյէ վէ նրոֆը տիկէրի եինէ գօմիսսիօնու մէզքիւրամէ պուլունմադ իւզրէ ատէսի աղանին օն ալթընչը թէնղիլի, վէ պունատան պէօյլէ մէճլիսի մուհասէպէյէ մէճլիսի Մալիյէ վէ գօմիսսիօնու մէզքիւրէ տախի մէճլիսի մուհասէպէ թէսմիյէ օլունուպ, մէսալիհ վագտաէրինին տախի օնա կէօրէ թէֆրիգ վէ թահսիսի խուսուսի պէյն էլ վիւքէլա գարարկիր օլմարագ, պիլ խսթիզան միւթալէպէ վէ շէրէֆսուզուր պույրուլան էմր ու ֆէրման հաղրէթի Շահինշահի միւճիպինճէ իգթիզասի խֆա օլունմուշ ալը։

Թագէդր Վէգայէ։

— Իսքենտէրիյէ ճանիպինամէն շաւ վէճՀ իլէ թահրիր օլունմուշ ալը քի։

Կապարի նամ վաքօր վասիթասը իլէ Ռիսատ ճանիպինամէն ալընան հավասիպէրէ նազարէն, Ռիսատ վագտասընին բէյիսէրինի ասլ պիրէր, ճէզայէրինի թէրթիպ իթմէք զամանընա, Ֆրանսըզ վէ Ինգիլիզ ամէվէթլէրի ճանիպինամէն գօմիսսիօնու պունատան Մ. Բուլէն վէ Սաղամթիյէ իճրայի մէմուրիյէթլէրինէ մուպաշրէթ իթմիշլէր ալը։ վէ էվվէլ էմիրամէ Հիճազ վալիսի ամվլէթլու Նամիգ բաշա վասիթասը իլէ Ռիսատ թիւճճարը միւթէպէրանընան ան իքի քիշի վէ օրանին հաքիմինի ալը ու կիրիֆէթ իթմիշլէր ալը։ Մէրատ մէզվամին Ռիսատ վագտասընին ամպէպի ասլսը օլաուգլարը օլ էմնատամ Ֆրանսըզ գօնսօլօսխանէսի մէմուրու պուլունան Մ. Իմբրահիմ վասիթասը իլէ գօմիսսէրլէրին վէ մուամիլէյի բաշանին մանիմ մէվ օլարագ, պիր կիւն մէրուամուն թիւճճարան իլէ հաքիմ։ Նամիգ բաշա թարաֆընանան զլյատէթէ տավէթ օլունուպ, թամամ պիթթիքան ասզրա պիր գաչ կիւն միսաֆիրէթ թարզնասա քէնաու խանէսինամէ իգամէթ իթմէքլէրինին թաւէպ վէ իճապ իսէն էշեպլէրինամէն կէթիրթմէքլէրինի էմր իթմէքինին իւզէրինէ, թասճիպ վէ հայրան հաղրէ մահպասա օլուգլարընը ֆէհմ իթմիշլէր ալը։

Մէրատ մէզվամին պու թարիգ իլէ ավզ ու կիրիֆէթ օլունմասը, Ռիսատ ահալիսինին իւզէրինէ նէ ատրէճէ սիւրիւնէթ թէյսիր իթմէյինի օգույանին և ֆքէարընա հավալէ իսէրիզ։

— Մուախխարէն Թրապուզան թաւիգի իլէ վարիա օլան մուխապրամէ նազարէն, մահի սապրգին իսթիսասընընա Անաբատան 6 սաաթ մէսաֆէսէ վագը պիր գալէսէ Սօսիօֆ ասքէրի մուհաֆազա օլմուշ իքէն, Սէֆէր բաշանին մախասուսի Իպրահիմ բաշա, մայէթինամէ պուլունան Զէրքէպէլէր իլէ մէզքիւր գալէյէ հիճիմ իթմիշ։ Սօսիօֆ ասքէրի անճագ իքի եիւզ նէֆէրամէն իպարէթ օլաբ, հէր նէ գատար մուգավէմէթ իթմիշլէր իսէ ամ, միւշկիլ ասքէրի զլյատէ օլմագ հասէպի իլէ գալէյի թէրք պիրլէ ֆիրարէ եիւզ թութարագ, գալէ ատրունինամէ մէվճուտ միւհիմմաթ վէ էսլահայը Իպրահիմ բաշանին ասքէրի զաղթ իթմիշլէր ալը։

— Էթինա սէֆիրի սատատէթլու Հալիլպէյ հաղրէթլէրինէ հաշմէթլու Պավիէրա գրալը ճանիպինամէն Սէն Միշէլ Ղրան գօրսօնու իհսան պույրուլմուշ ալը։

— Գրրըմ վագտասը էնտասընամէ մէշհուր օլան Սմիրալ Լայնս, մահի հարին օնունճու կիւնիւ Իրլանտասա վէ ֆաթ իթմիշ ալը։

— Իսպագ ամէվէթլու Մէհէմմէտ Հաֆըզ բաշա հաղրէթլէրինէ Սէլանիկ վալիսի թէվճիհ պույրուլմուշ

Ամենամեծ հարգանքով ներկայացնում ենք մեր ընթերցողներին Հայաստանի Ազգային գրադարանի գրքերի ցանկերի հերթական հատորը։ Ինչպես նախորդ հատորներում, այստեղ ևս ներկայացված են գրքերի ամբողջական ցանկեր՝ ըստ գրադարանի գրանցման համարների։ Ցանկերը ներառում են գրքի հեղինակը, անվանումը, հրատարակության տարեթիվը, հրատարակչությունը, էջերի քանակը։ Ցանկերը հրապարակվում են գրքերի գրանցման ամսաթվերի հերթականությամբ։ Ցանկերի հրապարակումը նպատակ ունի ընթերցողներին տեղեկացնել գրադարանի գրքերի մասին։ Ցանկերի հրապարակումը նաև հնարավորություն է տալիս գրադարանի գրքերի հանրագիտարանը ստանալ

ՊԱՏԱՐԱԳԱՅԻՆ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀԱՍԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ

Ի Ս Ա Ն Ա Ն

Ի Ս Ա Ն Ա Ն

Ի Ս Ա Ն Ա Ն